

Ribnica, adaptacija in razširitev ostankov gradu. Že vsa povojna leta, odkar so bile odstranjene razvaline starega ribniškega gradu, so krajevné organizacije razmišljale o možnostih, kako urediti ta del mesta in ga vključiti v sodobno življenje. Ščasoma se je izoblikovala želja, naj bi na tem kraju s primernimi ureditvami in dodatki oblikovali festivalski prostor in javno zbirališče, kakršnega Ribnica nima.

Od gradu se je ohranil le del zunanjega obzidja z dvema stolpoma in vmesnim zidom, pač pa je kompleks vrta v celoti ohranjen. Projektant (ing. arh. C. Tavčar) je naslonil na vmesni zid, ki ga je bilo treba rekonstruirati, motiv dvostranskih galerij, po načrtu so usposobili oba stolpa (kavarna in muzej) ter začeli urejati poti. Obenem so bili storjeni prvi ukrepi za ureditev amfiteatralnega gledališča ter je bil splaniran teren, kjer je stal stari grad.

Spomeniški organ je predlagal, naj dosledno po spomeniških načelih obravnavajo oba stolpa ter skušajo vključiti v ureditev trga (kjer bo predvidoma stal spomenik NOB) tudi tloris starega grajskega jedra. Ker so bile te zahteve deloma že izvedene, sicer pa sprejete in ker so poleg tega restavrirali tudi dohodni most, je OLO Ljubljana tudi finančno podprl akcijo. Čeprav gre za novo kompozicijo s porabo starih sestavin, je vendar naš interes varovan tudi s tem, da se ohrani v javne namene razmeroma obsežen grajski prostor ter tako vključi v novo življenje kraja. (1959) — N. Š.

Rojci pri Marezigah. Ob evidentiranju umetnostnih spomenikov v Slovenski Istri je bila deloma pregledana tudi podružna cerkev sv. Ivana, ki leži čisto samotno na planoti izven vasi. Tristrano zaključeni prezbiterij je višji od pravokotne ladje, ki je ravno krita. Le v južni steni ima prezbiterij gotško šilasto okno, medtem ko so zaključene stranice po mediteranskem načinu brez oken. Nad vhodom v zahodni fasadi je vzdana ležeča kamnita plošča z dolgim napisom, na kateri sta vklesana poleg letnice 1569 tudi dva mojstrska znaka. Prezbiterij je po gotškem načinu zvezdasto rebrasto obokan. Rebra se podaljšujejo v poligonalne služnike, na križiščih imajo sklepnike v obliki ščitnikov. Profil je enojno žlebast. Šilast slavolok je profiliran in je njegova močna poreza spodaj odrezana na ajdovo zrno. Za dani geografski prostor pa sta značilni tudi obe konzoli, ki sta zelo nizko postavljeni. Pod beleži se kažejo stenske slikarije, ki pa skozi okno niso mogle biti podrobneje pregledane. Ker je stavba v notranjščini povsem devastirana in so dohodi vanjo zaprti, ni bila dostopna.

M. Z.

Senično. Okrajna spomeniška komisija Kranj, ki je v zadnjih letih samostojno ali v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo LRS, oziroma njegovim restavratorskim oddelkom izvršila več uspešnih odkritij srednjeveških stenskih slik in s tem v zvezi uspešnih spomeniških prezentacij notranjščin, je po predhodnem poskusnem sondiranju 1958. leta prevzela v svoje delovni program celotno odkritje že pred leti ugotovljenih stenskih slik v prezbiteriju podružne cerkve sv. Jerneja v Seničnem. Leta 1959 je restavrator B. Sajevec v celoti odkril v prezbiteriju pod beležem skrite stenske slike v skupni površini 82 m². Po poslikani ploskvi je to eden največjih docela poslikanih prezbiterijev pri nas. Leta 1960 bo izvršena končna restavracija slik, hkrati pa bodo po predvidenem načrtu uredili tudi notranjščino, pri čemer bo treba še posebej sondirati stene cerkvene ladje zaradi ugotovitve razmerja do poznogotskega zvezdasto obokanega prezbiterija, spomeniško neustrezen glavni oltar, ki bo po končani konservaciji in umetniški restavraciji slik postal v prezbiteriju odveč, bo treba prestaviti na drugo mesto oziroma ga sploh demontirati.